

STATUT ZWIĄZKU SYBIRAKÓW

ROZDZIAŁ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Stowarzyszenie nosi nazwę Związek Sybiraków, zwane w dalszej części Statutu „Związkiem” i posiada osobowość prawną. Osobowość prawną posiadają także Oddziały i mogą posiadać również Koła.
2. Zarząd Główny, Zarządy Oddziałów i Zarządy Kół mogą prowadzić działalność pożytku publicznego, po uzyskaniu wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

§ 2

1. Siedzibą władz naczelnych Związku jest miasto stołeczne Warszawa.
2. Terenem działania Związku jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 3

1. Związek może powoływać Oddziały i Koła.
2. Teren działalności Oddziałów i Kół może obejmować miejscowości leżące w różnych województwach, powiatach lub gminach.
3. Zasady współpracy Związku ze związkami i instytucjami działającymi poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - Zarząd Główny Związku Sybiraków dostosuje do praw i wymogów miejscowych.

§ 4

Związek nawiązuje do tradycji Związku Sybiraków z 1928 roku. Związek opiera swoją działalność na pracy społecznej członków. Do prowadzenia spraw może zatrudnić pracowników, w tym członków Związku.

§ 5

1. Związek posiada sztandar oraz używa znaku, odznak, pieczęci oraz stempli o treści i kształcie ustalonym przez Zarząd Główny Związku.
2. Odznaczeniem organizacyjnym Związku Sybiraków są:
 - 1) Odznaka Honorowa Sybiraka
 - 2) Odznaka Honorowa za Zasługi dla Związku Sybiraków (złota i srebrna), które nadawane są zgodnie z przyjętymi regulaminami.
3. Związek ma swój hymn, którym jest „Marsz Sybiraków” z tekstem Mariana Jonkajtysa i muzyką Czesława Majewskiego
4. Związek może posiadać własny organ prasowy oraz rzecznika prasowego.

ROZDZIAŁ II

CEL I ŚRODKI REALIZACJI

§ 6

Związek ma na celu:

1. Reprezentowanie i obronę interesów swoich członków, a zwłaszcza uzyskiwanie dla nich praw, takich jak: odszkodowania, renty, emerytury, uprawnienia zdrowotne, kombatanckie itp.
2. Prowadzenie działalności charytatywnej.
3. Świadczenie pomocy swoim członkom oraz Polakom zamieszkałym poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, szczególnie przebywającym na terenie byłego ZSRR.
4. Roztaczanie opieki nad inwalidami i członkami rodzin po zmarłych i poległych Sybirakach.
5. Upamiętnianie losów zesłańców polskich i opieka nad ich grobami.
6. Przeciwdziałanie się wszelkim przejawom totalitaryzmu, nietolerancji, będących zagrożeniem wolności człowieka i jego godności.
7. Współpracę z organizacjami o podobnych celach, również z tymi, które mają siedziby poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
8. Popularyzację i upowszechnianie wartości patriotycznych i obywatelskich oraz poszanowanie kultury, tradycji narodowych i ogólnoludzkich.
9. Prowadzenie działalności pożytku publicznego.

§ 7

Związek realizuje swoje cele przez:

1. Udzielanie znajdującym się w trudnych warunkach członkom Związku oraz członkom rodzin po zmarłych Sybirakach pomocy prawnej i finansowej.
2. Prowadzenie starań o zorganizowanie domów opieki społecznej.
3. Inicjowanie badań nad losami zesłańców polskich, formacji wojskowych w Rosji i innych państwach powstałych na byłych terenach ZSRR i gromadzenie w tym celu pamiątek i dokumentów.
4. Opieka nad grobami Sybiraków.
5. Organizowanie życia kulturalno-oświatowego wśród członków.
6. Prowadzenie działalności wydawniczej, gospodarczej i tworzenie fundacji.

ROZDZIAŁ III

CZŁONKOWIE, ICH PRAWA I OBOWIĄZKI

§ 8

Członkowie Związku dzielą się na:

1. Członków zwyczajnych.
2. Członków wspierających.
3. Członków honorowych.

§ 9

1. Członkami zwyczajnymi mogą być osoby posiadające zdolność do czynności prawnych i nie pozbawione praw publicznych, tj.:
 - 1) Osoby, które były represjonowane z przyczyn narodowościowych, politycznych i religijnych, i przebywały w byłym ZSRR w charakterze:
 - a) zesłańców lub więźniów politycznych,

- b) deportowanych lub internowanych,
- c) jeńców wojennych.
- 2) Dzieci osób wymienionych w ust. 1, które urodziły się na terenie ZSRR przed powrotem rodziców z zesłania, więzień, obozów jenieckich, deportacji lub internowania.
- 3) Członkowie rodziny osób wymienionych w pkt. 1 ppkt. 1)a, b, c i ppkt. 2) oraz ich potomkowie.
- 4) Osoby, dla których cele Związku według paragrafu 6 oraz ich realizacja według paragrafu 7 stanowią fundament dla aktywności i które zobowiązują się do przestrzegania wszystkich regulacji statutowych.

§ 10

Członkiem wspierającym może być osoba fizyczna lub prawna, która okazuje Związkowi pomoc materialną lub inną.

§ 11

1. Godność członka honorowego Związku nadaje Krajowy Zjazd Delegatów, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach Zarząd Główny, osobom nie będącym członkami zwyczajnymi, zasłużonym w niesieniu pomocy Związkowi i osobom wymienionym w § 9 Statutu.
2. Nadanie godności członka honorowego następuje na wniosek Walnego Zgromadzenia Oddziału lub Zgromadzenia Delegatów Oddziału zgłaszającego kandydaturę.
3. Godność honorowego prezesa Oddziału lub Koła nadaje Walne Zgromadzenie Oddziału lub Zgromadzenie Delegatów Oddziału, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach Zarząd Oddziału, zasłużonym prezesom tych struktur organizacyjnych związku.

§ 12

1. Członkami zwyczajnymi i członkami wspierającymi mogą być osoby posiadające obywatelstwo polskie i cudzoziemcy, w tym cudzoziemcy nie mający zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Członków zwyczajnych i wspierających przyjmują Zarządy Oddziałów - zwyczajnych na podstawie weryfikacji, wspierających - na podstawie rekomendacji dwóch członków zwyczajnych.
3. Nie mogą należeć do Związku osoby fizyczne lub prawne, które współdziałały z zaborcami, okupantami - wrogami Polski, podejmując działania anty niepodległościowe i antypolskie.
4. Od uchwały Zarządu Oddziału, odmawiającej przyjęcia do Związku przysługuje prawo odwołania się do Zarządu Głównego Związku, którego decyzja jest ostateczna.

§ 13

Członkowie zwyczajni są zobowiązani:

- a) dbać o rozwój Związku i osiągnięcie jego celów oraz jego autorytet,
- b) przestrzegać postanowień Statutu Związku, regulaminów oraz uchwał władz Związku,
- c) brać udział, w miarę swoich możliwości, w pracach Związku,
- d) wpłacić wpisowe i regularnie płacić składki członkowskie.

§ 14

Członkowie zwyczajni mają czynne i bierne prawo wyborcze do władz Związku oraz mają prawo zgłaszać wnioski dotyczące działalności Związku.

§ 15

1. Członkowie wspierający i honorowi nie mają czynnego i biernego prawa wyborczego do władz Związku, ani też głosu stanowiącego na walnych zgromadzeniach Związku, mają

jednak prawo do uczestniczenia z głosem doradczym w zebraniach i walnych zgromadzeniach Związku, jak również brania udziału w pracach Związku.

2. Członkowie honorowi i wspierający nie mają obowiązku uiszczania wpisowego ani składek.

§ 16

Wszyscy członkowie Związku mają prawo do ulg przyznanych im przez władze Związku oraz do korzystania z urzędzeń Związku.

§ 17

Członkostwo w Związku ustaje na skutek:

1. Dobrowolnego wystąpienia ze Związku, zgłoszonego na piśmie do Zarządu właściwego Koła.
2. Wykluczenia ze Związku uchwałą Zarządu Oddziału wydaną na podstawie orzeczenia Sądu Koleżeńskiego. Od tej decyzji służy odwołanie do Głównego Sądu Koleżeńskiego, którego decyzja jest ostateczna.
3. Odnośnie członków władz naczelnych uchwałą o wykluczeniu podejmuje Zarząd Główny na podstawie orzeczenia Głównego Sądu Koleżeńskiego.
4. Skreślenia, na wniosek Zarządu Koła, z listy członków:
 - a) osoby, która poinformowana o przysługującym jej prawie do ulg lub całkowitego zwolnienia od opłacania składek z powodu trudnej sytuacji materialnej, nie skorzystała z tej możliwości i zalega z opłatą składek ponad 12 miesięcy,
 - b) osoby, która złożyła pisemne oświadczenie woli przystąpienia do innego Związku Sybiraków, działającego na terenie kraju.
5. Zgonu członka Związku.

ROZDZIAŁ IV WŁADZE ZWIĄZKU

§ 18

1. Władzą Związku Sybiraków jest Krajowy Zjazd Delegatów.
2. Organami władzy Związku Sybiraków są:
 - 1) Zarząd Główny,
 - 2) Główna Komisja Rewizyjna,
 - 3) Główny Sąd Koleżeński.

§ 19

1. Kadencja wszystkich władz Związku trwa 4 lata, a ich wybór odbywa się w głosowaniu jawnym lub tajnym, w zależności od uchwały Krajowego Zjazdu Delegatów, Zgromadzenia Delegatów Oddziału lub Zgromadzenia Oddziałów, Zebrania Członków Koła.
2. Uchwały Krajowego Zjazdu Delegatów zapadają zwykłą większością głosów, o ile dalsze postanowienia Statutu nie stanowią, inaczej, przy obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania. W razie braku powyższego quorum Zjazd może się odbyć w drugim terminie po upływie jednej godziny od czasu oznaczonego zgodnie z § 20 i jego uchwały zapadają zwykłą większością głosów bez względu na ilość obecnych Delegatów.
3. W przypadku śmierci lub ustąpienia w trakcie kadencji członków władz, lub wyboru niepełnej liczby członków władz, władzom tym przysługuje prawo kooptacji spośród Członków Związku, jednakże liczba członków dokooptowanych nie może przekroczyć

1/3 liczby członków pochodzących z wyboru. Osoby dokooptowane muszą odpowiadać wymogom przewidzianym w § 9 Statutu.

4. W przypadku nie uczestniczenia członka władz w pracach Związku, władzom tym przysługuje prawo jego odwołania zwykłą większością głosów, po uprzednim wyjaśnieniu przyczyn.

§ 20

1. **Krajowy Zjazd Delegatów** jest najwyższą władzą Związku i ostateczną instancją odwoławczą.
2. W Krajowym Zjeździe Delegatów mogą uczestniczyć także członkowie wspierający oraz członkowie honorowi i goście zaproszeni przez Zarząd Główny, jednakże bez prawa głosu stanowiącego.
3. W Krajowym Zjeździe Delegatów biorą udział delegaci wybrani na Walnych Zgromadzeniach lub Zgromadzeniach Delegatów Oddziałów. Wybór delegatów następuje zwykłą większością głosów, według zasad określonych przez Zarząd Główny.
W Krajowym Zjeździe biorą również udział z głosem stanowiącym założyciele pierwszego reaktywowanego Związku zgłoszonego w Sądzie w Warszawie w 1988 roku. Kadencja delegatów trwa na czas obrad Krajowego Zjazdu.
4. Krajowy Zjazd Delegatów odbywa się raz na cztery lata, nie później niż w pierwszej połowie roku kalendarzowego po upływie kadencji. W razie potrzeby może być zwołany Zjazd Nadzwyczajny.
5. Zwyczajny Krajowy Zjazd zwołuje Zarząd Główny Związku, a Nadzwyczajny - Zarząd Główny z własnej inicjatywy lub na wniosek Głównej Komisji Rewizyjnej, bądź na pisemne żądanie 1/2 Oddziałów Związku.
6. Gdyby Zarząd Główny nie zwołał zwyczajnego Krajowego Zjazdu Delegatów w ciągu pierwszego półrocza po upływie kadencji, wówczas na wniosek Głównej Komisji Rewizyjnej lub 1/2 Oddziałów Związku, Krajowy Zjazd Delegatów może zwołać Główna Komisja Rewizyjna.

§ 21

O terminie, miejscu i proponowanym porządku obrad Krajowego Zjazdu Delegatów - Zarząd Główny zawiadamia delegatów pisemnie na 15 dni przed Zjazdem, załączając materiały zjazdowe.

§ 22

Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów zwołuje Zarząd Główny w terminie 30 dni od daty zgłoszenia wniosku (żądania) i obraduje on nad sprawami, dla których został zwołany.

§ 23

Do kompetencji Krajowego Zjazdu Delegatów należy:

1. Rozpatrywanie sprawozdań Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńskiego.
2. Udzielanie absolutorium Zarządowi Głównemu na wniosek Głównej Komisji Rewizyjnej.
3. Wybór członków Zarządu Głównego, członków Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńskiego spośród delegatów Zjazdu i założycieli reaktywowanego Związku.
4. Określenie głównych kierunków działalności Związku.
5. Podejmowanie uchwał o zmianie Statutu.
6. Uchwalenie regulaminu obrad Krajowego Zjazdu Delegatów.
7. Nadawanie godności członków honorowych Związku.
8. Podejmowanie innych uchwał, które wymagają decyzji Krajowego Zjazdu Delegatów.

§ 24

1. Zarząd Główny składa się z 15 do 25 członków.
2. Zarząd Główny wybiera spośród siebie prezydium w składzie 7-11 członków w tym prezesa, 3-5 wiceprezesów, sekretarza generalnego i skarbnika.
3. Zarząd Główny działa w oparciu o Statut Związku.

§ 25

Do kompetencji Zarządu Głównego należy:

1. Realizowanie uchwał Krajowego Zjazdu Delegatów.
2. Podejmowanie decyzji, w podstawowych sprawach majątkowych.
3. Reprezentowanie Związku na zewnątrz i działanie w jego imieniu.
4. Sprawowanie nadzoru nad Oddziałami i Radami Wojewódzkimi Związku Sybiraków.
5. Rozpatrywanie spraw dotyczących bieżących zadań Związku.
6. Powoływanie, zawieszanie i rozwiązywanie Oddziałów.
7. Zwoływanie Krajowego Zjazdu Delegatów Związku, ustalanie zasad wyboru delegatów oraz przygotowywanie dokumentów i materiałów zjazdowych.
8. Podejmowanie uchwał w sprawach Związku nie należących do właściwości innych organów władz Związku.
9. Określanie wysokości wpisowego i składek członkowskich oraz ich podziału między strukturami Związku.
10. Ustalanie zasad działania poza granicami RP.
11. Rozpatrywanie odwołań od decyzji Zarządów Oddziałów w przedmiocie przyjęć i skreśleń członków związku.
12. Tworzenie obiektów i instytucji umożliwiających realizację zadań Związku, zarządzanie majątkiem należącym do Związku, podległym Zarządowi Głównemu.
13. Gromadzenie środków potrzebnych dla realizacji zadań Związku i uchwalanie rocznych preliminarzy finansowych.
14. Utrzymywanie łączności, nawiązywanie współpracy z organami państwa, instytucjami i organizacjami społecznymi dla realizacji celów Związku.
15. Opiniowanie aktów normatywnych, dotyczących Związku i występowanie do władz naczelnych i organów państwa w sprawach dotyczących Związku.
16. Powoływanie, zgodnie z potrzebami, komisji problemowych jako organów pomocniczych.
17. Określenie zakresu działań prezydium Zarządu.
18. Występowanie do władz państwowych o nadanie członkom Związku i osobom zasłużonym dla Związku Sybiraków oraz byłym więźniom politycznym aresztowanym i osadzonym w łagrach NKWD, orderów i odznaczeń.
19. Nadawanie, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, godności członka honorowego Związku.
20. Systematyczne informowanie Oddziałów o bieżącej działalności Zarządu Głównego.
21. Inicjowanie i koordynowanie działań Stowarzyszenia Pamięci Zesłańców Sybiru na terenie kraju, określanie zasad współdziałania ogniw Związku i Stowarzyszenia.
22. Obejmowanie patronatem szkół i innych placówek oświatowo- wychowawczych noszących imię związane z Zesłańcami, wspieranie ich działań w zakresie pracy i współpracy z patronem.
23. Wspieranie merytoryczne i organizacyjne dorocznych Zjazdów Krajowych Szkół i Stowarzyszeń noszących imię związane z Zesłańcami.

§ 26

1. W okresie między posiedzeniami Zarządu Głównego działalnością Związku kieruje prezydium.
2. Posiedzenie prezydium Zarządu Głównego zwołuje prezes nie rzadziej niż 2 razy w kwartale.
3. Posiedzenie Zarządu Głównego zwołuje prezes nie rzadziej niż raz na cztery miesiące.
4. Do ważności uchwał Zarządu Głównego i prezydium konieczna jest obecność co najmniej połowy ich członków i zapadają one zwykłą większością głosów. W razie równości głosów decyduje głos prezesa

§ 27

1. Główna Komisja Rewizyjna składa się z 5 do 9 członków.
2. Główna Komisja Rewizyjna wybiera spośród swoich członków przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza.
3. Przewodniczący lub wiceprzewodniczący Głównej Komisji Rewizyjnej mają prawo uczestniczyć w posiedzeniach Zarządu Głównego z głosem doradczym.
4. Główna Komisja Rewizyjna jest organem kontrolnym Związku. Dokonuje co najmniej raz w roku kontroli działalności Zarządu Głównego, ze szczególnym uwzględnieniem działalności statutowej, finansowej i gospodarczej.
5. Główna Komisja Rewizyjna składa sprawozdanie na Krajowym Zjeździe Delegatów wraz z oceną działalności i wnioskami w przedmiocie absolutorium dla Zarządu Głównego.
6. Główna Komisja Rewizyjna może dokonać również kontroli całokształtu działalności Oddziałów i sprawuje nadzór oraz koordynuje działalność Oddziałowych Komisji Rewizyjnych, za pośrednictwem których egzekwuje wydane Oddziałom i Kołom zalecenia.
7. Główna Komisja Rewizyjna może wystąpić do Zarządu Głównego z wnioskiem o zawieszenie w funkcji Zarządu Oddziału lub jego członków.
8. Główna Komisja Rewizyjna opracowuje i zatwierdza swój regulamin działania oraz regulamin dla Komisji Rewizyjnej Oddziału.
9. Do ważności uchwał Głównej Komisji Rewizyjnej konieczna jest obecność co najmniej połowy członków i zapadają one zwykłą większością głosów. W razie równości głosów decyduje głos przewodniczącego.

§ 28

1. Główny Sąd Koleżeński składa się z 7 członków, spośród których wybiera się przewodniczącego, jego zastępcę i sekretarza.
2. Do kompetencji Głównego Sądu Koleżeńskiego należy rozpatrywanie i orzekanie w sprawach w drugiej instancji od orzeczeń pierwszej instancji w składzie trzyosobowym.
3. W pierwszej instancji Główny Sąd Koleżeński w trzyosobowym składzie rozpatruje i orzeka sprawy członków władz naczelnych oraz władz Oddziałów w sprawach:
 - 1) nieprzestrzegania Statutu, regulaminów i uchwał Związku oraz działania na szkodę Związku,
 - 2) konfliktów między członkami w sprawach działalności statutowej Związku oraz współpracy wewnątrz - organizacyjnej.
4. Od orzeczeń Głównego Sądu Koleżeńskiego w pierwszej instancji stronom przysługuje prawo odwołania, które rozpatrywane jest przez ten Sąd w składzie nie mniejszym niż pięćosobowym.
5. Główny Sąd Koleżeński rozpatruje sprawy i orzeka na posiedzeniu jawnym przy udziale stron lub ich pełnomocników.
6. Główny Sąd Koleżeński może wymierzyć następujące kary organizacyjne:

- a) upomnienie,
 - b) nagane,
 - c) zawieszenie w prawach członków do 1 roku,
 - d) wykluczenie ze związku,
 - e) zawieszenie w działalności członka władz Oddziału na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy,
 - f) odwołanie ze składu władz Związku osób, które przez okres co najmniej półroczny bez usprawiedliwienia nie uczestniczą w pracach organu, do którego zostały powołane i nie wykazują aktywnej działalności w Związku.
7. Prawomocne orzeczenia Głównego Sądu Koleżeńskiego są ostateczne i wiążące władze Związku.
 8. Do reprezentowania Związku na posiedzeniach Głównego Sądu Koleżeńskiego, prezydium Zarządu Głównego może delegować swego przedstawiciela.
 9. Główny Sąd Koleżeński opracowuje i zatwierdza swój regulamin działania oraz regulamin dla Sądu Koleżeńskiego Oddziału.
 10. Akta spraw prawomocnie zakończonych przez Główny Sąd Koleżeński przekazuje się do Biura Zarządu Głównego.

ROZDZIAŁ V RADA WOJEWÓDZKA ZWIĄZKU SYBIRAKÓW

§ 29

1. **Radę Wojewódzką Związku** powołuje się z inicjatywy Oddziałów w województwach, w których jest więcej niż jeden Oddział. Rada Wojewódzka składa się z:
 - a) prezesów Zarządów Oddziałów wchodzących w skład województwa,
 - b) po jednym delegacie wybranym przez Zarząd Oddziału zwykłą większością głosów.
2. Rada wybiera ze swego grona przewodniczącego, 2 zastępców i sekretarza.
3. Rada może dokooptować do swego składu do 1/3 istniejącego składu spośród członków Związku zamieszkałych w obrębie województwa.
4. Siedzibą Rady jest lokal Oddziału w mieście urzędowania wojewody.
5. Rada zbiera się w zależności od potrzeb.

§ 30

Zadaniem Rady Wojewódzkiej jest reprezentowanie Związku Sybiraków wobec lokalnych władz wojewódzkich, koordynowanie prac Oddziałów i czuwanie nad stosowaniem Statutu przez Oddziały i Koła.

§ 31

Rada Wojewódzka składa Zarządowi Głównemu wnioski odnośnie działalności Oddziałów i Kół.

§ 32

Posiedzenia Rady Wojewódzkiej finansują wspólnie Oddziały wchodzące w skład Rady. W przypadkach szczególnych mogą ubiegać się o dofinansowanie przez Zarząd Główny.

ROZDZIAŁ VI ODDZIAŁY ZWIĄZKU

§ 33

1. Władzą Oddziału jest Walne Zgromadzenie Oddziału lub Zgromadzenie. Delegatów, jeżeli liczba członków zwyczajnych przekracza 150 osób. Delegaci na Zgromadzenie są wybierani na zebraniach Kół.

2. Organami władzy Oddziału są:
 - 1) Zarząd Oddziału,
 - 2) Komisja Rewizyjna Oddziału,
 - 3) Sąd Koleżeński Oddziału.
3. Postanowienia § 19 stosuje się odpowiednio.
4. Należy dążyć, aby kadencja władz oddziału pokrywała się z kadencją władz naczelnych Związku.

§ 34

1. Najwyższą władzą Oddziału jest Walne Zgromadzenie Oddziału lub Zgromadzenie Delegatów Oddziału.
2. Zgromadzenie to może być Zwyczajne lub Nadzwyczajne.

§ 35

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia Oddziału lub Zgromadzenia Delegatów Oddziału należy:

1. Uchwalanie kierunków działania Oddziału zgodnie z postanowieniami Statutu i uchwałami władz naczelnych Związku.
2. Rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań Zarządu Oddziału.
3. Uchwalenie absolutorium ustępującemu Zarządowi Oddziału na wniosek Komisji Rewizyjnej Oddziału.
4. Podejmowanie uchwał w sprawach przedstawionych przez Zarząd.
5. Wybór Zarządu Oddziału, Komisji Rewizyjnej Oddziału oraz Sądu Koleżeńskiego Oddziału, spośród członków zwyczajnych Kół lub delegatów z Kół.
6. Wybór delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów, zgodnie z § 20 pkt 3 i § 25 pkt 7 Statutu.
7. Nadawanie godności honorowego prezesa Oddziału lub Koła.
8. Uchwalanie regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia Oddziału lub Zgromadzenia Delegatów Oddziału.

§ 36

1. W Walnym Zgromadzeniu Oddziału lub Zgromadzeniu Delegatów Oddziału udział biorą członkowie zwyczajni lub delegaci oraz członkowie wspierający, honorowi i zaproszeni goście. Głos stanowiący mają członkowie zwyczajni lub delegaci.
2. Zgromadzenie Oddziału sprawozdawczo-wyborcze jest zwoływane przez Zarząd oddziału co 4 lata, a nadzwyczajne jest zwoływane na podstawie uchwały Zarządu Głównego lub Zarządu Oddziału, na wniosek Komisji Rewizyjnej Oddziału lub pisemne żądanie 1/2 zrzeszonych Kół.
3. O terminie, miejscu i porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub Zgromadzenia Delegatów Oddziału, Zarząd Oddziału zawiadamia członków lub delegatów pisemnie na 14 dni przed zgromadzeniem.
4. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie lub Zgromadzenie Delegatów zwołuje Zarząd oddziału w terminie 14 dni od zgłoszenia wniosku (żądania) i obraduje ono nad sprawami, dla których zostało zwołane.

§ 37

1. Zarząd Oddziału składa się z 5 do 19 członków.
2. Zarząd Oddziału wybiera spośród siebie prezydium w składzie od 5 do 7 osób, w tym prezesa, wiceprezesów, sekretarza, skarbnika oraz członków prezydium.
3. Zarząd sprawuje władzę między Walnymi Zgromadzeniami lub Zgromadzeniami Delegatów Oddziału.
4. W czasie między posiedzeniami Zarządu pracą Oddziału kieruje prezydium.
5. Zarząd Oddziału działa w oparciu o Statut Związku i uchwały władz naczelnych Związku.

§ 38

Do kompetencji Zarządu Oddziału należy:

1. Kierowanie działalnością Oddziału zgodnie z postanowieniami Statutu i uchwałami władz Związku oraz składanie na Walnych Zgromadzeniach lub Zgromadzeniach Delegatów Oddziału sprawozdań z działalności.
2. Reprezentowanie Oddziału na zewnątrz i działanie w jego imieniu.
3. Zwoływanie Walnych Zgromadzeń Oddziału lub Zgromadzeń Delegatów Oddziału, ustalanie zasad wyboru delegatów na Zgromadzenie Delegatów oraz przygotowywanie dokumentów i materiałów na te Zgromadzenia.
4. Powoływanie, zawieszanie, rozwiązywanie i łączenie Kół oraz nadzór nad ich działalnością.
5. Powoływanie sekcji i komisji problemowych oraz nadzorowanie ich działalności.
6. Przyjmowanie i skreślanie członków zwyczajnych i wspierających.
7. Wnioskowanie o nadawanie członkostwa honorowego.
8. Współpraca z pokrewnymi stowarzyszeniami i organizacjami.
9. Systematyczne informowanie członków o bieżącej działalności Oddziału.
10. Zgłaszanie do Zarządu Głównego wniosków o zmianę lub uzupełnienie Statutu.
11. Podejmowanie uchwał w sprawach nie należących do właściwości innych władz lub organów.
12. Gromadzenie środków potrzebnych do realizacji zadań Związku.
13. Inspirowanie, kontrola i nadzór nad działalnością podległych Kół.
14. Dostarczanie co pół roku do Zarządu Głównego wykazu osób przyjętych do Związku.
15. Powoływanie:
 - a) obiektów, instytucji umożliwiających realizację zadań Związku, zarządzanie majątkiem należącym do Związku, prowadzenie działalności gospodarczej wydawniczej,
 - b) w miarę potrzeb. Regionalnego Stowarzyszenia Pamięci Sybiru, kultywującego cele Związku określone w § 6 Statutu.
16. Uchwalanie planów pracy i rocznych preliminarzy finansowych.
17. Opracowywanie rocznych sprawozdań z działalności i przysyłanie ich do Zarządu Głównego do końca pierwszego kwartału następnego roku.
18. Nadawanie, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, godności honorowego prezesa Oddziału lub Koła.

§ 39

1. Zebrania Zarządu odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz w kwartale kalendarzowym.
2. Do ważności uchwał Zarządu Oddziału konieczna jest obecność co najmniej połowy członków i zapadają one zwykłą większością głosów. W razie równości decyduje głos prezesa.

§ 40

1. Komisja Rewizyjna Oddziału składa się z 3 do 5 członków, spośród których wybiera się przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza.
2. Komisja jest organem kontrolnym Oddziału odpowiedzialnym przed Walnym Zgromadzeniem Oddziału lub Zgromadzeniem Delegatów. Dokonuje co najmniej raz w roku kontroli działalności Zarządu Oddziału i Kół, które nie powołują Komisji Rewizyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem działalności statutowej, finansowej i gospodarczej oraz wnioskuje w przedmiocie absolutorium dla Zarządu Oddziału.
3. Komisja może występować do Zarządu Głównego z wnioskiem o zawieszenie w funkcjach Zarządu Oddziału lub jego członków oraz do Zarządu Oddziału o zawieszenie w funkcjach podległych mu zarządów Kół lub ich członków.

4. Do ważności Uchwał Komisji Rewizyjnej Oddziału konieczna jest obecność co najmniej połowy członków i zapadają one zwykłą większością głosów. W razie równości głosów decyduje głos przewodniczącego.
5. Komisja działa zgodnie z regulaminem i wytycznymi Głównej Komisji Rewizyjnej.

§ 41

Sąd Koleżeński Oddziału składa się z nie mniej niż 3 do 5 członków, spośród których wybiera się przewodniczącego, jego zastępcę i sekretarza.

1. Sąd Koleżeński Oddziału:
 - 1) rozpatruje i orzeka w pierwszej instancji w co najmniej trzyosobowym składzie w sprawach:
 - a) nieprzestrzegania przez członków Zarządu Koła postanowień Statutu, regulaminów i uchwał władz Związku oraz działania na szkodę Związku,
 - b) konfliktów między członkami w sprawach działalności statutowej Związku oraz współpracy wewnątrz organizacyjnej.
 - 2) Sąd rozpatruje sprawy i orzeka na posiedzeniu jawnym i przy współdziałaniu stron lub ich pełnomocników.
 - 3) Sąd może wymierzyć kary organizacyjne wymienione w § 28 ust. 6 lit. a-c, a także wystąpić do Zarządu Oddziału z wnioskiem o wykluczenie członka ze Związku.
 - 4) Od orzeczenia Sądu pierwszej instancji stronom przysługuje w terminie zawitym 7 dni odwołanie do sądu drugiej instancji.
 - 5) Szczegółowy zakres działania Sądu określa regulamin opracowany przez Główny Sąd Koleżeński.
 - 6) Akta spraw prawomocnie zakończonych przez Sąd Koleżeński Oddziału przekazuje się do Biura Zarządu Oddziału.

ROZDZIAŁ VII KOŁA

§ 42

Koło może być powołane przez Zarząd Oddziału jeżeli będzie liczyć co najmniej 10 członków zwyczajnych.

§ 43

1. Władzą Koła jest Zebranie Członków Koła.
2. Organami władzy Koła są:
 - 1) Zarząd Koła.
 - 2) Komisja Rewizyjna (w kołach zrzeszających ponad 30 członków).
 3. Postanowienia § 19 stosuje się odpowiednio.

§ 44

Zebranie Członków Koła jest najwyższą władzą Koła. Zebranie może być Zwyczajne lub Nadzwyczajne.

§ 45

Do kompetencji Zebrania Członków Koła należy:

1. Uchwalanie kierunków działania zgodnie z wytycznymi i uchwałami władz Oddziału.
2. Rozpatrywanie i przyjmowanie sprawozdań z działalności Zarządu Koła.
3. Udzielanie absolutorium ustępującemu Zarządowi.
4. Wybór członków Zarządu Koła i Komisji Rewizyjnej.
5. Uchwalanie planów pracy Koła.
6. Podejmowanie innych uchwał dotyczących działalności Koła.

7. Wybór delegatów na Zgromadzenie Delegatów Oddziału (Walne Zgromadzenie Oddziału), zgodnie z trybem określonym przez Zarząd Oddziału.
8. Uchwalenie regulaminu obrad Zebrania Członków Koła.

§ 46

1. Zebranie Członków Koła zwołuje Zarząd Koła co najmniej raz w roku zawiadamiając członków o terminie, miejscu i porządku co najmniej na 7 dni przed terminem zebrania.
2. W Zebraniu Członków Koła biorą udział członkowie zwyczajni Koła, członkowie wspierający, honorowi i zaproszeni goście. Głos stanowiący, mają członkowie zwyczajni.
3. Nadzwyczajne Zebranie Członków Koła zwołuje Zarząd Koła na podstawie własnej uchwały lub uchwały Zarządu Oddziału, na wniosek Komisji Rewizyjnej Koła lub na pisemne żądanie 1/3 członków Koła i obraduje ono nad sprawami, dla których zostało zwołane.
4. Nadzwyczajne Zebranie musi być udokumentowane listą członków wnioskujących, listą obecności na zebraniu oraz protokołem z przebiegu zebrania.

§ 47

1. Zarząd Koła składa się z 3 do 11 członków, a w Kołach liczących ponad 400 członków do 17, spośród których wybiera się prezesa, wiceprezesów, skarbnika i sekretarza.
2. Do kompetencji Zarządu Koła należy:
 - 1) realizowanie działalności statutowej Związku zgodnie z uchwałami i wytycznymi Oddziału Związku,
 - 2) reprezentowanie Koła na zewnątrz i działanie w jego imieniu,
 - 3) zwoływanie Zebrań Członków Koła oraz przygotowywanie dokumentów i materiałów na te Zebrania,
 - 4) składanie sprawozdań ze swej działalności i zgłaszanie wniosków na Zebraniach Członków Koła,
 - 5) prowadzenie ewidencji członków Koła i przekazywanie wykazów członków do Zarządu Oddziału,
 - 6) systematyczne zbieranie składek członkowskich i regularne przekazywanie części składek Zarządowi Oddziału,
 - 7) pomoc w kompletowaniu dokumentów do wniosku o przyjęcie do Związku,
 - 8) gromadzenie środków potrzebnych do realizacji zadań Związku,
 - 9) nawiązywanie współpracy z miejscowymi instytucjami i organizacjami społecznymi dla realizacji celów Związku,
 - 10) organizowanie życia kulturalno-oświatowego wśród członków,
 - 11) powoływanie komisji problemowych i nadzorowanie ich działalności,
 - 12) wnioskowanie do Oddziału o nadanie członkostwa honorowego,
 - 13) zgłaszanie do Oddziału wniosków o zmianę lub uzupełnienie Statutu,
 - 14) podejmowanie uchwał w sprawach nie należących do właściwości innych władz Koła,
 - 15) zarządzanie majątkiem należącym do Koła,
 - 16) uchwalanie rocznych preliminarzy finansowych,
 - 17) opracowywanie sprawozdawczości z działalności Koła i przekazywanie do Oddziału w obowiązujących terminach,
3. Posiedzenia Zarządów Kół odbywają się nie rzadziej niż raz w miesiącu.
4. Dla ważności uchwał Zarządu Koła konieczna jest obecność co najmniej połowy jego członków i zapadają one zwykłą większością głosów. W razie równości głosów decyduje głos prezesa.

§ 48

1. Komisja Rewizyjna Koła składa się z 3 do 5 członków, spośród których wybiera się przewodniczącego i sekretarza.
2. Komisja działa zgodnie z wytycznymi Głównej Komisji Rewizyjnej oraz Komisji Rewizyjnej Oddziału.
3. Komisja jest organem kontrolnym Koła, odpowiedzialnym przed Zebraniem Członków Koła. Przeprowadza co najmniej raz w roku kontrolę działalności Zarządu Koła, ze szczególnym uwzględnieniem działalności statutowej i finansowej oraz wnioskuje na Zebraniu Członków Koła w przedmiocie absolutorium dla Zarządu Koła.

§ 49

1. Na wniosek właściwego Koła Zarząd Oddziału może powołać Klub Wnuków Sybiraka w danym Kole (lub w szkole), w skład którego wchodzi uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów, liceów i wyższych uczelni. W zaprzyjaźnionych szkołach lub drużynach harcerskich należy rekrutować młodzież do Kapituł Pamięci, których zadaniem byłaby opieka nad Znakami Pamięci - symbolicznymi mogiłami i tablicami upamiętniającymi dzieje zesłań i zesłańców syberyjskich, szczególnie w rocznice deportacji i aresztowań przez byłe władze sowieckie. Do zadań klubu i kapituły należy również przekazywanie młodzieży szkolnej prawdy historycznej o tamtych czasach.
2. Klub Wnuka Sybiraka i Kapituła Pamięci działa na podstawie regulaminów ustalonych przez Zarząd macierzystego Koła w porozumieniu z dyrekcją szkoły lub Komendą Hufca.
3. Zarząd Koła wyznacza ze swego grona opiekuna tych dwóch inicjatyw i pomaga im w realizacji ich celów.

ROZDZIAŁ VIII MAJĄTEK ZWIĄZKU

§ 50

1. Majątek Związku stanowią ruchomości, nieruchomości i fundusze.
2. Na fundusze Związku składają się:
 - 1) wpisowe i składki członkowskie,
 - 2) dotacje, darowizny, zapisy i spadki,
 - 3) dochody z imprez, względnie z własnej działalności gospodarczej prowadzonej na podstawie odrębnych zezwoleń w ramach obowiązujących przepisów.
- 4) Na fundusz Związku składają się również dochody powstałe w wyniku prowadzenia działalności pożytku publicznego, które mogą być wykorzystywane wyłącznie na cele wskazane w postanowieniu Sądu Rejestrowego. Z dochodów tych zabrania się:
 - a) udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem organizacji w stosunku do jej członków, członków organów lub pracowników oraz osób, z którymi pracownicy pozostają w związku małżeńskim, albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi”,
 - b) przekazywania majątku na rzecz członków, organizacji, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności jeżeli przekazanie następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach,

- c) wykorzystywanie majątku na rzecz członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu statutowego,
- d) zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie organizacji, członkowie jej organów lub pracownicy oraz ich osoby bliskie, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

§ 51

Rachunkowość prowadzi się według obowiązujących przepisów dla organizacji społecznych. Rok kalendarzowy jest rokiem sprawozdawczym. Nie prowadzi się księgowości centralnej na szczeblu Zarządu Głównego.

§ 52

1. Dla ważności pism dotyczących spraw majątkowych wymagane są dwa podpisy. Do ich składania upoważnieni są:
 - a) w Zarządzie Głównym: prezes i sekretarz generalny albo prezes i skarbnik lub inni członkowie Zarządu imiennie upoważnieni przez prezydium.
 - b) w Zarządach Oddziałów - prezes lub wiceprezes i skarbnik, lub inni członkowie imiennie upoważnieni przez prezydium Zarządu.
 - c) w Zarządach Kół prezes lub wiceprezes i skarbnik lub inni członkowie imiennie upoważnieni przez Zarząd Koła.
2. Dla ważności uchwał i dokumentów decyzyjnych wymagane są dwa podpisy:
 - a) w Zarządzie Głównym prezesa lub jednego z wiceprezesów oraz sekretarza generalnego lub innego imiennie upoważnionego przez Prezydium członka Zarządu,
 - b) w Zarządach Oddziałów i Kołach - prezesa lub wiceprezesa i sekretarza lub innego upoważnionego członka Zarządu.

ROZDZIAŁ IX ZMIANA STATUTU I ROZWIĄZANIE ZWIĄZKU

§ 53

Uchwałę o zmianie Statutu oraz o rozwiązaniu Związku podejmuje Krajowy Zjazd Delegatów większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania w pierwszym terminie i bez względu na liczbę obecnych w drugim terminie.

§ 54

Uchwały władz Związku niezgodne z obowiązującym prawem mogą być uchylane lub zmieniane w trybie przepisów artykułu 29 ustawy o Stowarzyszeniach z dnia 7 kwietnia 1989 r. (DzU nr 20 z 1989 r., poz. 104 z późniejszymi zmianami).

§ 55

W razie rozwiązania Związku, Krajowy Zjazd Delegatów ustanawia Komisję Likwidacyjną oraz postanawia o przeznaczeniu pozostałego majątku.

Kierownik Biura